

Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Юридичний факультет
Кафедра фундаментальних юридичних дисциплін

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету
«Стелла КЕЛЬБЯ/
08» 2024 р.

СИЛАБУС

обов'язкової навчальної дисципліни
«Антикорупція та доброчесність»

Освітньо-професійна
програма:

Право

Спеціальність:

Право»

Галузь знань:

08 «Право»

Рівень вищої освіти:

перший (бакалаврський)

Факультет:

юридичний

Мова навчання:

українська

Розробник:

Кельбя Стелла Георгіївна, кандидат юридичних наук,

Профайл викладача

доцент

[http://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-](http://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/faculty-of-law/department-of-fundamental-legal-disciplines/)

[departments/faculty-of-law/department-of-fundamental-legal-disciplines/](http://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/faculty-of-law/department-of-fundamental-legal-disciplines/)

E-mail:

stella.kelbya@gmail.com

Консультації

четвер з 10.00 до 16.00 год.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Навчальна дисципліна «Антикорупція та доброчесність» є складовою навчального плану підготовки фахівців першого бакалаврського рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» в обсязі 90 годин, з яких для здобувачів денної форми навчання передбачено: лекцій – 26 год., практичних занять – 12 год., і самостійної роботи – 52 год.; та для здобувачів заочної форми навчання: лекцій – 4 год., практичних занять – 2 год., та самостійної роботи – 84 год. Навчальна дисципліна побудована відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS) і складається з 3 кредитів. Форма підсумкового контролю – залік.

Навчальна дисципліна «Антикорупція та доброчесність» надає студентам знання про історичні витоки та феномен корупції на сучасному етапі суспільного розвитку, про її політичні, економічні та правові аспекти, міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії корупції, антикорупційну стратегію та антикорупційне законодавство України, причини поширення корупції в Україні, дізнатись про нормативно правові аспекти боротьби з корупцією, ознайомитись із статистичними матеріалами та даними соціологічних опитувань.

2. Мета та завдання вивчення дисципліни.

Основна мета засвоєння курсу — сформувати розуміння поняття доброчесності та доброчесних стратегій поведінки, а також посприяти засвоєнню студентами практичних навичок, які допоможуть уникати корупції в повсякденному житті та діяти доброчесно в складних, неоднозначних життєвих ситуаціях.

Завдання дисципліни — ознайомити студентів з історичними витоками, сутністю понять «корупція» й «доброчесність» та їх місцем в українському суспільстві; надати студентам цілісну систему знань про історію, сутність та складові корупції; сформувати розуміння важливості громадянського суспільства в запобіганні та протидії корупції; сформувати вміння знаходити та критично аналізувати інформацію; сформувати розуміння важливості медіа в запобіганні та протидії корупції; сформувати в студентів готовність долучатися до створення й забезпечення доброчесного освітнього середовища та навчити використовувати на практиці основні інструменти залучення молоді до розбудови доброчесного суспільства.

Основні знання та вміння, яких набуває студент після опанування цієї дисципліни

Основні знання

- поняття доброчесності й підходи до його визначення;
- основні теорії походження корупції, її причини та наслідки;
- вплив корупції на різні сфери життя;
- роль громадянського суспільства в запобіганні та протидії корупції;
- значення відповідальності ЗМІ та етичних аспектів створення, надання споживання медіа;
- важливість дотримання академічної культури;
- права, обов'язки й можливості студентів та інше.

Основні вміння:

- аналізувати проблеми, пов'язані з доброчесністю й корупцією в суспільному контексті, а також створювати та оцінювати шляхи їх вирішення;
- передбачати, виявляти та аналізувати проблеми, що стосуються доброчесності у власному житті;

- визнавати важливість доброчесності в розв'язанні проблем, із якими студенти зіткнуться в майбутньому;
- оцінювати (аналізувати) економічне обґрунтування важливості доброчесності в суспільстві (як із погляду створення довготермінової цінності, так і з погляду захисту цінності);
- використовувати на практиці основні інструменти участі молоді в розбудові доброчесного суспільства та інше.

3. Пререквізити.

Дисципліна розрахована на студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та не потребує наявності специфічних знань чи навичок.

4. Компетентності та результати навчання.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК16. Здатність ухвалювати рішення і діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності спеціальності (СК)

- СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
- СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Програмні результати навчання

- РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
- РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
- РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

5. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Корупція на атоми: феномен корупції від історії до сьогодення

Тема 2. (Не)виправдання: чому виникає корупція? Причини

Тема 3. Наслідки корупції та підходи до боротьби з нею

Тема 4. Побутова корупція: рукою подати

Тема 5. Антикорупційні месники: хтобореться з корупцією в Україні?

Тема 6. Сучасний вимір доброчесності

Змістовий модуль 2

Тема 7. Корупція та держава

Тема 8. Спільними зусиллями: як активні громадяни борються з корупцією?

Тема 9. Четверта влада: як медіа долучаються до боротьби з корупцією?

Тема 10. Доброчесний бізнес: міф чи реальність?

Тема 11. Доброчесність в освіті

Тема 12. Чужого не цурайтесь, але цитуйте: плагіат та академічна культура

Тема 13. Тут і зараз: як студентство змнює освітнє середовище

6. Система контролю та оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ;
- метод мозкового штурму;
- кейс-технології.

Форми та методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;
- підсумковий контроль – залік.

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного навчання студентів на останньому за розкладом занятті. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни **Шкала оцінювання: національна та ECTS**

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	відмінно
82-89	B	добре	добре
74-81	C		
64-73	D	задовільно	задовільно
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	незадовільно
1-34	F		

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Залік:

Поточний контроль		Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II	
50	50	100

Політика академічної доброчесності

Студент повинен ознайомитися і дотримуватися Положення про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет», яке міститься у вільному доступі на офіційному сайті університету. Студент повинен виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела

інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Використання можливостей штучного інтелекту може мати місце в обмеженому ряді випадків, у кожному разі із погодженням з викладачем.

7. Література

1. Кікалішвілі, М. (2019). Роль мас-медіа у профілактиці корупційних злочинів. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. Спецвипуск, том 2.
2. Корупція в медіа (2022). Anti-corruption Walks Kyiv
3. Корупція через фільтри ЗМІ. (2018). Дослідження.
4. Однолюк, І. (2020). Роль ЗМІ у виявленні та запобіганні коорупції. Питання боротьби зі злочинністю, №39.
5. Ортинський, О. (2020). Роль громадянського суспільства та ЗМІ у боротьбі з корупцією. Європейські перспективи, № 3.
6. Походєєва, В. (2021). Запобігання корупції в Україні крізь призму медіа: формування антикоорупційного дискурсу як превентивний захід. Актуальні проблеми політики, №67.
7. Burnham, D. (1977). The role of the Media in Controlling Corruption. Criminal Justice Center Monograph Number 3.
8. Dustin, R. D. (2011). Freedom of the Media as Freedom from Corruption. The Florida State University College of Social Sciences and Public Policy.
9. Md. Abdul Jalil. (2022). Role of Media in Implementing National Integrity Strategy. Daily Sun.
10. Palau, A. M. (2021). The Role of the News Media in Fighting Corruption Practices: A Case Study of Spain.
11. Rajak, J. S. (2014). The role of Media to Fight against Corruption. International Journal Of Current Research, Vol 6.
12. Schauseil, W. (2019). Media and anti-corruption. U4 Helpdesk Answer.
13. Steien, S. (2017). The Relationship between Press Freedom and Corruption. The Perception of Journalism Students. O
14. The Anti-Corruption Role of Free Media and Investigative Journalism. (2021).
15. The role of media and investigative journalism in combating corruption. (2018). OECD.
16. The Role of the Media and Investigative Journalism in Combating Corruption. (2018).
17. The United Nations Convention against Corruption. Reporting on Corruption: A Resource Tool for Governments and Journalists. От
18. Three ways to fight corruption in the media. (2016). Transparency International.
19. United Nations Office on Drugs and Crime. The role of the media in fighting corruption.
20. Білецький, А. В. (2016). Корупція у приватному секторі та роль громадськості у її запобіганні. Кримінальне право та криминологія. Кримінально-виконавче право.
21. Витицький, Б. (2009). Корупція у публічному секторі: методи попередження та протидії. Буковинський вісник державної служби та місцевого самоврядування, № 1.
22. Комплаєнс: основні принципи виявлення ризиків та їх мінімізації.
23. Методичні рекомендації «Відповідальність бізнесу за корупцію». (2014). Transparency International Україна.

24. Чех, Н., Вашченко, О. (2018). Корупція в бізнесі: корупційна поведінка у внутрішньо бізнесовому середовищі. Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості, № 2 (4).
25. Gonzalo, F. (2013). *Corruption and the Private Sector: A review of issues*, Oxford Policy Management.
26. Ivanov, E. (2022). *Overview of Anti-Corruption Compliance Standards and Guidelines*. International Anti-Corruption Academy (IACA) 2022.
27. Knowledge tools for academics and professionals, «Module 5 private sector corruption» United Nations Office On Drugs and Crime.
28. LaMarco, N. (2018). *The Effects of Corruption on Business*. Отримано з → посилання у OECD (2020), *Corporate Anti-Corruption Compliance Drivers, Mechanisms, and Ideas for Change*.
29. Rigoglioso, M. (2007). *Research: Corruption Causes Business Inefficiency*.
30. Sotola, D. O., Pillay, P. (2020). «Private Sector and Public Sector Corruption Nexus A Synthesis and Typology» *Administratio Publica* | Vol 28 No1.
31. Аналітичне дослідження «Антикорупційний уповноважений закладу вищої освіти» [PDF]. (2022).
32. Закон України «Про вищу освіту». Редакція від 27.10.22.
33. Корупційні ризики вступної кампанії 2022 [PDF].
34. Прозорість у вищій освіті: виховання доброчесності майбутніх правоохоронців. Приклад антикорупційної уповноваженої Харківського національного університету внутрішніх справ.
35. Прозорість у вищій освіті: співпраця керівника та антикорупційного уповноваженого. Приклад Державного податкового університету.
36. Прозорість у вищій освіті: сучасні технології та довіра — важливі умови формування доброчесності в студентів. Приклад Львівського державного університету внутрішніх справ.
37. Прозорість у вищій освіті: як змінилися українські університети за останні роки? Приклад Острозької академії.
38. Реєстр корупційних ризиків у вищій освіті України [PDF]. (2022).
39. Топ 25 корупційних ризиків у вищій освіті [PDF]. (2022).
40. Heuneman, S. P. (2014). *How Corruption Puts Higher Education at Risk*. International Higher Education.
41. Kirya, M. (2019). *Corruption in universities: Paths to integrity in the higher education subsector*.
42. McNay, I. (2007). *Values, Principles and Integrity: Academic and Professional Standards in UK Higher Education*. OECD.
43. Nilsen, R. (2005). *The Concept of Integrity in Teaching and Learning*. *Learning Practice*, 2(3).
44. Orkodashvili, M. (2009). *Corruption in Higher Education: causes, consequences, reforms. The case of Georgia*.
45. *Scholars at Risk*. (2017). *Promoting higher education values. A Guide for Discussion*.
46. Shi Hui Wong, S., Stephen Wee Hun Lim, & Kathleen M. Quinlan. (2016). *Integrity in and Beyond Contemporary Higher Education: What Does it Mean to University Students?* *Frontiers in Psychology*, 7, 1094.
47. *University risks as identified by the Corruption and Crime Commission and hypothetical examples of fraudulent and corrupt conduct*.
48. *What happens when corruption affects education?*
49. Колесніков, А. (2019). Академічна доброчесність в українському освітньо-науковому просторі: проблеми та соціальні загрози. Регіональні аспекти розвитку продуктивних

сил України, №24.

50. Durdas, A. (2019). Academic Integrity in the context of European Practices: the Experience of France. *Continuing Professional Education: Theory and Practice*, (3).
51. Академічна доброчесність залежить від усіх учасників освітнього процесу. (2021).
52. Недогібченко, Є. (2017). Академічна доброчесність: складові елементи. Теорія і практика інтелектуальної власності, №6.
53. What is academic integrity? (2022).
54. Integrity at University.
55. Еко, У. (1977). Як написати дипломну роботу.
56. Зарембо, К. (2021). Писати аналітику може кожен.
57. Лист Міністерства освіти і науки України щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти. (2018).
58. Батан, Ю. (2017). Запобігання академічному плагіату та неоригінальності як складова превентивного механізму сучасного права інтелектуальної власності. *Часопис цивілістики*.
59. Курбатов, С. (2017). Роль студентства в системах забезпечення якості вищої освіти європейських країн. *Вища освіта України*, №4.
60. Ступак, О. (2014). Роль студентського самоврядування в управлінні вищим навчальним закладом. *Витоки педагогічної майстерності*, 14. Отримано з → посилання
61. Роль і місце студентського самоврядування у підвищенні якості освіти. (2021). Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих учених.
62. Bishop, D. C. (2015). Engaging students in quality processes.
63. Kondur, O. (2021). The Role of Student Self-Government in ensuring the Quality of Higher Education.
64. Bishop, D. C. (2012). Student as Producer Engaging students in quality processes.
65. Engaging students in quality assurance processes. (2021). A project of the COED Curriculum Working Group.
66. Дворецька, О. (2019). Як студентам захистити свої права у вишах і чому це важливо для всіх.
67. Посібник «Твої права: те, що ти маєш знати».
68. Лист Міністерства освіти та науки України «Щодо діяльності органів студентського самоврядування» (2015).

Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України	http://www.president.gov.ua
2. Офіційний портал Верховної Ради України	http://rada.gov.ua
3. Урядовий портал	http://www.kmu.gov.ua/control/
4. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	http://www.ombudsman.gov.ua
5. Міністерство внутрішніх справ України	http://mvs.gov.ua
6. Національна поліція України	https://www.npu.gov.ua/
7. Міністерство освіти і науки України	http://www.mon.gov.ua

8. Міністерство юстиції України <https://minjust.gov.ua/ua>
9. Верховний Суд України <http://www.scourt.gov.ua>
10. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ <http://sc.gov.ua>